

Здоров'я наших дітей залежить від багатьох факторів, в тому числі від якості одягу, взуття, постільної та натільної білизни !

Інформація для батьків, що збирають дітей до школи

Час підготовки до школи, а це означає, що вам необхідно визначитись, як правильно вибрати шкільну форму, взуття, ранці для своєї дитини.

На жаль, аналіз споживчого ринку товарів шкільного асортименту свідчить про те, що сьогодні намітилась стійка тенденція надходження на споживчий ринок України товарів з грубими виробничими дефектами, із застосуванням матеріалів, які можуть негативно впливати на стан здоров'я дітей, ринок переповнений підробками невідомого походження.

В Україні немає спеціального єдиного стандарту на шкільну форму, але є Державні стандарти для одягу та взуття дитячого, а також санітарні норми (СанПіН № 42-125-4390-87), де чітко прописані вимоги безпеки та гігієнічні вимоги до дитячого одягу та взуття, нормований сировинний вміст натуральних та синтетичних волокон в залежності від віку дитини.

Що ж потрібно знати споживачеві, щоб придбати якісні товари легкої промисловості, особливо дитячого асортименту?

Вибір шкільної форми

Шкільна форма – це головний біль для батьків. Для своїх школяриків мамам і татусям начебто нічого не шкода і більшість вважають, якщо дитина швидко росте із свого одягу та взуття, питання якості не таке й важливе. Головне – щоб було оригінально, стильно та доступно по ціні. Проте, на жаль, ціна, яку батьки сплачують за неякісний товар, може коштувати здоров'я дитини!

Звичайно, різнобарвна веселка на прилавках шкільного базару гарно оформленого дитячого взуття, шкільної форми, виготовлених в Китаї, Польщі, Турції, Індонезії та інших виробників, радують око. Виробники враховують всі побажання та віяння дитячої моди: стрази, наклейки, каблучки, бантики та рюшики, лаковані поверхні... І батьки, осліплені якими фарбами та незвичайним дизайном запропонованих блузок, спідничок, піджачків, туфлів та черевичок, купляють їх для свого чада. Гарно! А чи безпечно?

Одяг, в якому дитина відвідує заняття повинен відповідати не тільки моральним нормам, але й відповідати здоровим принципам робочого шкільного одягу.

Потрібно, насамперед, пам'ятати, що шкільна форма – це варіант уніформи, в якій Ваша дитина буде проводити по 6-8 годин на добу, тому найголовніша вимога - це його якість та безпечність.

На що ж треба звертати увагу при вибиранні шкільної форми та взуття дитячого

1 Перевірити насамперед наявність навісного товарного ярлику та вшитой контрольної стрічки, на яких повинно бути вказано:

- модель(артикул);
- сировинний склад виробу;
- виробник та його адреса;

- символи щодо догляду чи пам'ятка щодо умов догляду;
- відмітка ОТК (на вітчизняній продукції).

2 Одержати від продавця інформацію щодо сертифікації продукції і на продукцію яка підлягає обов'язковій сертифікації вимагати сертифікат відповідності. Для виявлення належності сертифіката даному виробу необхідно звірити вказану в сертифікаті інформацію з інформацією на товарному ярлику:

- модель (артикул)
- виробник

2

Обов'язковій сертифікації в Україні підлягає дитяча білизна, вироби спортивні, купальні, панчішно-шкарпеткові та взуття дитяче, тому, вимагайте у продавця сертифікат відповідності, який видається на підставі гігієнічного висновку та протоколів сертифікаційних випробувань, являється підтвердженням безпечності продукції і є гарантом того, що вибране взуття та білизна відповідають вимогам чинних державних стандартів і мають бути якісним та безпечним для здоров'я.

Що включає в себе сертифікація? Випробування матеріалу на спеціальному обладнанні на вміст шкідливих речовин та випробування готового виробу білизняного на відповідність розміру, сировинного складу, гігроскопічність, повітропроникність, питомий електричний опір (здатність електризуватися), стійкість пофарбування до прання, хімчистки, поту, сухого та мокрого тертя, дистильованої чи хлорованої води, прасування та взуття на міцність кріплення підошви та деталей верху, гнучкість, деформацію підноски, задника, масу, правильність застосованих матеріалів та інші якісні характеристики. Це робиться для того, щоб визначити відповідність виробів вимогам нормативних документів, чинних в Україні. І тільки після цього вироби отримують документ (сертифікат), який видається продавцю для пред'явлення покупцю і свідчить про те, що воно витримало випробування і що товар, яким торгує продавець, якісний та безпечний.

Щодо інформації виробника по сировинному складу матеріалу, з якого виготовлені вироби дитячі, то тут для правильного орієнтування покупця правило просте: для гігієнічних властивостей виробів - чим більше відсоток натуральних волокон, тим краще. Але, для покращення експлуатаційних характеристик (незмінальність, стійкість до стирання, міцність до розривання тощо) без додавання синтетики, в дозволених санітарними нормами долях, не обійтись.

Зверніть увагу на етикетку: по санітарним нормам в шкільному одязі для сорочок блузок та спортивних виробів кількість синтетичних волокон не може перевищувати 40 %, для костюмних тканин - цей показник збільшений до 67 %, але підкладка повинна бути тільки з натуральних волокон або віскозних, для панчішно-шкарпеткових – поліефірних волокон до 40%.

Тканини чи трикотаж з натуральних волокон забезпечують доступ повітря до шкіри, не накопичують електростатичні заряди, тоді як синтетика змушує тіло пітніти, електризується та накопичує бруд і шкідливі мікроорганізми, що являються збудниками багатьох захворювань у дітей.

Наявність "катишек" на вивішених зразках одягу – це пілінг, який є ознакою наявності синтетики, що, в подальшому, при носінні, буде псувати зовнішній вигляд виробу.

Вказівка щодо хімчистки, як варіанту по догляду. не підходить для дитячого одягу, так як хімічні речовини можуть визвати алергію чи інші захворювання дитини.

Ми порадимо Вам, як можна провести власну експертизу, не відходячи від прилавку з ранцем, дитячим взуттям чи білизняним виробом, щоб не помилитися в виборі:

Шкільний ранець: як вибрати найкращий?

До вибору та купівлі якоїсь речі для дитини завжди треба підходити відповідально, але при виборі шкільного ранця, відповідальність не менша, адже поганий по конструкції та неправильний ранець, в якому відсутні світловідбивні елементи, призводить до проблем не тільки з поставою дитини, а ще й не може дбати про максимальну безпеку дітей на дорозі.

Тож треба пам'ятати,

- що *ранець* для збереження статури школяра обов'язково повинен мати *тверду ортопедичну спинку*, яка «*дихає*» і цим забезпечує комфорт дитини навіть у спеку, а також *відповідати певним розмірам і вазі ранця*: його ширина не повинна перевищувати ширину плечей дитини, верхній край наплічника повинен закінчуватися рівно на висоті плечей, а нижній край ідеально спиратися на кості тазу, *ранець повинен мати широкі, обшиті м'якою подушкою шлейки*, які легко регулювати, а вага має бути, не більшою аніж 1,2 кг;

3

- *ранець повинен мати елементи, які автоматично світяться* у темряві чи за умови поганої видимості, що зробить дитину помітною в темряві і рух дійсно безпечним;
- *ранець повинен бути зручним у використанні* дитиною, тому потрібно звернути увагу на те, *чи може дитина самотійно відрегулювати довжину лямок*, щоб *ранець знаходився чітко на спині дитини*, а ніяк не нижче попереку, *чи дитині зручно його відкривати і закривати*, адже замки і лямки ламаються в ранцях найчастіше. Важливо також, щоб *внутрішній простір ранця був добре організований, мав кілька внутрішніх відділів та кишень*, що допоможе рівномірно розподілити навантаження та зручно розкласти все необхідне для школи. *Наявність зовні кишені на ранці* – велика перевага, яку також оцінить кожний школяр. *Ранець повинен бути виготовлений з міцного, водонепроникного та брудостійкого матеріалу*. Такий ранець буде зручно чистити і він надійно захистить усі книжки та зошити від намокання в погану погоду.

При виборі одягу :

Основні невідповідності, які були виявлені в лабораторії підчас перевірки дитячого одягу: найбільше з застосування невідповідних матеріалів, зокрема в сорочках для хлопчиків та дівчаток, в залежності від розмірів мало бути не більше 40% синтетичних ниток та волокон, виявлено – до 100%, що недопустимо. Не поодинокі випадки знаходження на ринку і таких виробів, що при перевірці виявляються не 100% бавовняними, а повністю виготовлені з синтетики, або з заниженим процентним вмістом натуральних волокон проти того, як зазначено на маркуванні. Виявилось також нестійке фарбування до прання, хімчистки, поту, сухого та мокрого тертя. особливо все це небезпечно, якщо це вироби білизняні чи панчішно-шкарпеткові.

Тому *Споживачам бажано:*

- *вміти простими способами визначати природу сировини на дотик, запах, горіння*, щоб відрізнити натуральні волокна від синтетики.

Наприклад: льон, бавовна будуть швидко горіти без плавлення, попіл світло-сірого кольору з запахом паленого паперу, а синтетичні волокна горять повільно, виділяють димок: білий з запахом сургуча (поліамід-капрон), створюючи світлу круглу тверду кульку, яку неможливо роздавити пальцями, чи чорний з кіптем без запаху (поліефір-лавсан), створюючи круглу тверду кульку чорного кольору, яку можливо з невеликим зусиллям роздавити пальцями.

- *Ще можна перевірити стійкість пофарбування до сухого тертя*, особливо яркі насичені фарби, для чого потерти білим лоскутком по пофарбованій поверхні виробу. Якщо пофарбування не міцне – на білому лоскуті залишиться відповідний слід окрасу.

При придбанні взуття :

- Не краща ситуація і з взуттям – деформація підносок, задника, порушення технології виготовлення, лінійні розміри, низька міцність кріплення підошви та деталей верху взуття, застосування недозволених матеріалів для виготовлення взуття, наявність недопустимого різкого запаху технічної гуми чи клею - основні невідповідності по результатам випробувань.

Тут також можна провести власну експертизу, не відходячи від прилавку, адже, на привеликий жаль, сьогодні, нерідко зустрічаються випадки, коли на ринок потрапляє взуття виробництва Китай та інших деяких недобросовісних виробників без сертифіката відповідності, з невідповідної сировини, з різким неприємним запахом шкідливих речовин тощо.

Отже:

- Треба, насамперед, *перевірити наявність устілки, запаху, гнучкість підошви* (взуття повинно бути гнучким, без запаху, з устілкою із шкіри, картону з підкладкою з натуральних текстильних матеріалів).
- *Натисніть на задній шов*, де вставляється задничок, якщо він вгинається, то таке взуття можна брати – дитина ноги не натре;
- *Проведіть пальцем по внутрішній частині туфелі* в п'ятковій частині, перевірте, чи немає там шва. Якщо там виявлено грубий шов, взуття вважається неякісним бо може стати причиною появи мозолей, потертості шкіри ніг, дискомфорту.

4

• Є ще одна небезпека для дитячого організму - *конструкція задника взуття*. Перевірте його. якщо п'яткова частина ноги не «зафіксована на» в заднику і ніжка «бовтається» у взутті дитині приходиться прикладати додаткове зусилля при ході, а це загрожує викривленню хребта, появі головних болей і навіть ранніх зморшок на лиці.

В туфлях, напівчеревиках *задник повинен бути твердий, але не жорсткий, із закругленим верхом*, щоб міцно утримував п'ятку і захищав дитину від ймовірних вивихів. Він повинен бути суцільним, без вирізів та вставок;

- *Перевірте пальцем підошву з внутрішньої сторони*, чи немає гострих кінців цвяхів? Вони не повинні випирати із-під вкладної устілки;
- *Натисніть на носок*. Він повинен злегка притиснутися і знову набути попередню форму. Це правильний носок. А якщо Ви натиснули і вм'ятина так і залишилась, це взуття не треба брати, воно неякісне і не зможе захистити пальці ноги від удару.
- *Візьміть взуття у руки і спробуйте його підняти*. Якісне дитяче взуття ніколи не буває важким;
- *Обов'язково зверніть увагу з якого матеріалу виготовлене взуття*.

Перелік матеріалів, які можуть бути використані при виготовленні дитячого взуття, вказані в державних нормативних документах. Крайній варіант, з точки зору гігієни та довговічності, звичайно, натуральна шкіра. Вона гарно розтягується, пластична, забезпечує доступ повітря та випаровування вологи. Проте, зараз створено безліч високоякісних «дихаючих», надійних штучних матеріалів, які витримують набагато більші навантаження, нетоксичні і можуть по своїм властивостям замінити шкіру. Їх називають ВТМ – високотехнологічні матеріали. Всі інші синтетичні матеріали в тій чи іншій мірі шкідливі для дитини і не можуть бути використані для виготовлення взуття. І ніякої гуми!!!

Внутрішня поверхня взуття також повинна бути виготовлена із натуральних матеріалів. Це можуть бути шкіри підкладкові або текстильні матеріали з натуральних волокон.

Застосовані клейові матеріали повинні забезпечувати міцність кріплення підошви, бути не токсичними і без запаху. Як це можна перевірити в умовах ринку або магазину? Дуже просто – понюхати! Різкі запахи для дитячих речей просто недопустимі – вони можуть привести до алергічних реакцій та подразнення шкіри.

Уявіть собі: взули дитину в черевики із штучного матеріалу: хутро всередині – штучне синтетичне, устілка - 100 % синтетика... та ще й шкарпетки, гляди, синтетичні. А потім дивуємося – чому ніжки у дитини мокрі? Тому що в черевичках утворився справжній парниковий ефект, баня ...

І, нарешті, вічна дилема: яке взуття практичніше - з прошивною чи приклеєною підошвою? Якщо підошва правильно приклеєна, якісним клеєм, та витримані всі технології при цьому процесі, то прошивати не треба. Прошивкою пошкоджується суцільність підошви, втрачається її міцність, утворюються отвори через які буде проходити волога у разі дощу. У сучасних моделях ця проблема вирішена дуже оригінально – підошва просто «приварена» до верхньої частини взуття і тому невідємна.

Ну, а головне – ніколи не купуйте дитяче взуття без ретельного вибору та примірки. Не соромтеся попросити у продавця дозвіл дати дитині свободу дій. Хай дитина пройдеться в обновці, пострибає, поприсідає..., а Ви в свою чергу простежете, чи не ковзається, не тисне, ... , чи зручне Вашій дитині нове взуття!

Надіємось, що наші поради стануть Вам у пригоді та допоможуть правильно взути дитину до 1 Вересня, а Вашому школярику - отримати задоволення та стати відмінним учнем в стильному та зручному одязі та взутті! З новим навчальним роком!

З найкращими побажаннями,
працівники випробувальної лабораторії продукції легкої
промисловості ДП "Черкасистандартметрологія"